

mindezeknek a leventékre való kiterjesztése a fiatalságnál hozna feltétlenül eredményt.

De elkerülhetetlen mindezen a helyeken szaporodó magyar családok letelepítése, megerősítése, kijegecesedési pontjává az erősödő magyarságnak. A Darányi Ignác féle telepítés némely helyen eredményével is példát ad. Nagysánáson már csak 14 magyar lélek volt a milleneum évében, letelepítettek kb. 15 magyar családot s 1935-ben már 1532 lett a lélekszám. A mellette lévő Kissánás sokkal nagyobb lélekszámával teljesen eloláhosodott.

Ha a mult század végén minden veszélyeztetett községbe csak ilyen mérvű telepítés történt volna, ma erőteljes, fejlődésre, szaporodásra kész magyar központok lettek volna a temetők helyén, ahonnan semmiféle történelmi kényszer nem vetné ki őket.

Az erdélyi román földreform felülvizsgálása most lehetőséget nyújtana ilyenirányú telepítésre is. Hiszen csak 3 vármegye veszélyeztetett területén (Beszterce, Szolnok-Doboka, Maros-Torda) kisajátítottak szórványokban 15.669, anyaegyházakban 29.038 kat. holdat, összesen 44.307 hold területet csak a ref. egyháztól, mint egyházi birtokot.

Minden eszközzel segíteni kell a magyar egyházak megtartó és missziós munkáját. Szórványgon-dozó, missziói lelkészek beállításával, jó ellátásával, ingyen könyvek, iratok, vallásos művek terjesztésével.

Az áttelepítés és népességcsere felbukkanó terve külpolitikai függvény, rá addig, míg meg nem valósul, nem építhetünk, minden más munkánk azonban elemi, parancsoló s azonnal megindítandó kötelességünk, ha nem akarjuk,

hogy a történelem ránküsse a bélyeget: Egy fajta, aki a legeszelelenebbül pazarolta el saját véré-t.

KISS SÁNDOR

A félszázados Dugonics-társaság.

November 29-én ünnepelte a szegedi Dugonics Társaság fennállásának 50. évfordulóját. Dél-előtt 11 órakor nyitotta meg a társaság elnöke a városi múzeum nagytermében rendezett Dugonics-emlékkiállítását, amelyről már decemberi számunkban megemlékeztünk, 12 órakor pedig Tápai Antal szobrászművész gyűjteményes kiállítását, melyen Oroszlán Zoltán ismertette Tápai művészetét.

Az ünnepi ülést — a Társaság fennállása óta a 346.-at — a városháza közgyűlési termében d. u. 5 órakor nyitotta meg Banner János elnök. Dr. Pálffy József polgármester a város és a Társaság viszonyáról, és a Társaság érde-meiről értekezett, majd Firbás Oszkár dr. főtitkár foglalta össze az elmúlt 50 év munkásságának eredményeit. Sik Sándor alelnök három régi székfoglaló felolvasásával fejezte ki a Társaság kegyeletét Tömörkény István, Móra Ferenc és Juhász Gyula emléke iránt.

Decemberben, a jubiláris ünnepségek kiegészítéseként az Olasz-Kultúrintézettel együtt emlékezett a Társaság Titus Livius bimillenáriumáról. Az előadást Kerényi Károly tartotta. Ugyancsak ő beszélt a művészetről a Társaság által rendezett gyűjteményes Vinkler kiállításon, amelyet 13-án a Társaság alelnöke, Sik Sándor nyitott meg, hosszabb előadásban méltatva Vinkler László művészetét.

B. I.